Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractio de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 198

Mangillius, Antonius

[S.l.], 1632-1634

Capvt I.

urn:nbn:de:bsz:31-117158

Visual Library

sequenter per se consecrari.

Addendum est tamen illos qui docent indivisibilia produci de novo in quantitate quoad suam entitatem urgeri peculiari difficultate in hac materia, nam quando hostia dividitur et consequenter pereunte una superficie fierent duae, Christus sub illis inciperet esse de novo absque ulla consecratione, quod videtur esse falsum. huic tamen difficultati Suarez loco citato ad 4 argumentum respondet concedendo id quod infertur, quia quemadmodum, inquit, indivisibilia quantitatis facta divisione resultant absque nova actione eius qui quantitatem produxit vel divisit, ita etiam poterunt ad divisionem praesentiae sententialis resultare in Christi corpore indivisibiles praesentiae absque nova consecratione, et sicut quantitatis indivisibilia possunt dici fieri ab eo qui produxit quantitatem, ita et indivisibiles praesentiae resultantes ad divisionem praesentiae sententialis extensae possunt dici fieri ab eo qui consecravit.

Obycies contra doctrinam de praesentia totius Christi: Verbum divinum est unitum humanitati Christi, et tamen non obiicunt quod Verbum est humanitas. Ergo unio inter Christi corpus et reliquas eius partes non sufficit ut in Sancto ubi est Christi corpus sint reliqua omnia ex quibus Christus constituitur. Respondeo nego consequentiam. disparitas est, quia quando duo sunt unita tanquam se mutuo perficientia obiicunt quod unum ibi ratione unionis est etiam alterum, quia utrumque naturaliter exigit consortium alterius, cum igitur partes humanitatis Christi ita sint unitae inter se ut una pertineat ad perfectionem alterius et econtra, ideo ubi est una debet esse et altera, contra vero licet obiicunt quod humanitas Christi debeat esse unita Verbo, quia per Verbum perficitur et huiusmodi perfectionem exigit supposito quod Deus velit eandem humanitatem conservare absque propria subsistentia, non tamen obiicunt quod Verbum debet etiam esse Christi humanitas, quia Verbum non non perficitur per humanitatem, alij aliter sed difficilius et minus cautè respondent.

CAPUT II

An Christus una cum omnibus suis accidentibus sit in Eucharistia?

Certum est imo si Christus in Coelo habeat Ubi quod sit modus superadditus illud non habere Christum in hoc Sancto. ratio est, quia tale Ubi ex sua ratione individuali et intrinseca est constitutivum rei in tali spatio et non in alio, quare sicuti si Christi humanitas desineret esse in illo spatio eo ipso destrueretur illud Ubi, ita impossibile est quod per illud Ubi Christi humanitas constituatur alibi vel

Certum est 2do si extensio in ordine ad locum sit aliquid corporibus superadditum tanquam proprietas quantitatis licet distincta ab

ipso Vbi, neq hanc extensionem alias Chri corpori rade propria quantitatis debitam reperiri in Chri corpore prout existit sub speciebus Sntalibus, cum e. Chri corpus in Eucharistia existat per modum substantiae indivisibilis nempe totum in toto spatio et totum in qualibet parte, n pt habere extensionem in ordine ad locum, qua ita tota illius substantia existat in toto loco vel spatio vt n tota sed tm eius pars existat in parte loci vel spatij. difficultas solum e de reliquis accidentibus.

Advertendum e reliqua Chri accidentia ee in duplici differentia, quaedam pout dici n localia sive independentia a loco vt st qualitates, quantitas &c; alia vero st localia quae pendent a loco determinato, vt e motus localis, situs, propinquitas, distantia, et alia si quae st quae n point transferri de loco in locum.

Dico 1mo Chrus in Eucharistia Sncto n ht accidentia localia quae ht in Coelo. Ptz: qa accidentia localia quae Chrus ht in Coelo st immobilia et constituuntur in suo ee per habitudinem ad talem locum vt talis e, et ideo e extra talem locum reperiri n pde.

Ex dictis duo colliguntur 1mum Chrum in Eucharistia Sncto neq stare, neq sedere, neq iacere; 2do neq Chrum vt existentem sub vna hostia habere motum localem quo movetur vel elevatur vt contentus sub alia hostia vel eius parte, neq habere continentiam passivam vel praesentiam Sntalem qua continetur sub alia hostia vel eius parte, quae psentia Sntalis licet sit mobilis de vno loco in alium ad motum accidentium, sine ys tn transferri n pt in alium locum, cumq vna hostia n sit intra aliam neq pars intra aliam partem eiusdem hostiae, n pt Chrus habere Sntalem psentiam in vna hostia quam ht in alia, neq praesentiae partem in vna parte hostiae quam ht in alia parte eiusdem.

Dico 2do. Chrum in Sncto Eucharistia ht oia accidentia n localia quae in se ht existens in Coelo. Ptz: qa Chrus in Sncto rade naalis connexionis debet oia accidentia habere quae spectant ad ipsum tanquam proprietates vel pfectio connaaliter debita, alioquin eet ibi in statu violento vel imperfecto. E debet habere in Sncto oia accidentia a loco independentia quae ht in Coelo, cum ibi n hat nisi accidentia quae spectant ad ipsius connaalem et debitam pfectionem, nomine a. pfectionis connaalis significamus eam quae illi convenit n solum rade naae humanae secundum se consideratae, sed etiam rade beatitudinis et unionis hypostaticae, ac proinde Chrus in Sncto Eucharistia ht oia illa accidentia tam corporalia quam spiritualia tam naalia quam supernaalia quae ht in Coelo nempe independenter a loco. deinde ptz: qa si Chri corpus in Sncto rade naalis connexionis ht sanguinem adiunctum, pp similem radem debet habere in Sncto oia accidentia de quibus hic e sermo,

qa

qa ex vna parte accidentia pertinent ad affectionem secati sanguis, et ex altera parte maior est connexio inter Christum et ipsa accidentia quam inter Christi corpus et sanguinem, cum inter hæc non sit connexio localis, inter illa connexio per intrinsecam inhæsionem.

Quæres: an quando dicitur Christus in Sancto habere omnia accidentia sermo sit etiam de quantitate? Respondet Durandus in 4. dist. 10. q. 2. Christi corpus non habere quantitatem. Sed hæc sententia varijs censuris notatur ab Doctoribus ut temeraria et erroni proxima.

Ro. igitur Christum in Sancto habere suam quantitatem. hoc 2. probari solet nullis argutis facile solubilibus; his omissis sibi efficaciter: qa Christi quantitas non minus est necessaria vel conueniens quam sanguis neq; minus naturaliter connexa cum Christi corpore, cum sanguis habet solam connexionem localem cum Christi corpore, quantitas vero cum eo connectatur etiam per intrinsecam connexionem et informationem ut proprietas necessaria ad statum eidem corpori debitum et consaldem Est in sanguis et coniunctio Christi qa. connexionem naturalem intercedente, ut docet Trid. sess. 13. cap. 3. similiter Christi corpus in hoc Sancto debet habere coniunctam quantitatem suam.

Obiceres: si Christi corpus in hoc Sancto retineat totam suam quantitatem non arcaret qua ratione posit esse indiuisibiliter in illo totum et totum in qualibet parte. Ro. cum nos distinguamus rem ipsa quantitatem ab extensione actuali in ordine ad locum, siue hæc extensio sit modus aliquidam absolutus, vel sit quidam quo totum corpus respondet toti loco siue continenti secundum partem vero parti loci vel continentis, siue sit modus quidam et quasi terminus quantitatis abstrahens a præsentia locali, dicimus Christi corpus carere quidem extensione actuali in ordine ad locum, habere tamen quantitatem quæ non est extensio actualis sed principium et radix proxima eiusdem extensionis, et deo licet Christi corpus habet quantitatem in Sancto, nihilominus ut in eo existere et modum indiuisibilis subtilis ne minus totum in toto et totum in qualibet parte Sancti.

Obiceres 2do ex Doctore in iudicamentis cap. de quantitate: ratio quantitatis exigit partes positione differentes, atqui Christi corpus in Sancto non habet partes positione differentes ergo non habet quantitatem. Rg. Doctor docet tum quantum constare ex partibus habentibus positionem non a. hoc est de ratione quantitatis, quare sufficienter obiectioni satisfieret dicendo positionem partium conuenire quidem quantitati tanquam proprietati, non a. vt aliquid cum ipsa quantitate identificatum.

Addo 3de etiam dici posse habere positionem partium non in loco sed in toto ut de certa quantitatis, quatenus corpus per quantitatem habet

etiam

etiam discrete a loco vt vna pars vniatur alteri sed vni immediate.
alteri mediate, ac proinde etiam partes corporis Chri huic in Smto hanc
positionem ad inuicem, vnde etiam si non figura accipiatur hanc peculiarem partium dispositionem ad inuicem hac cuius corpus Chri exigit talem
extentionem in ordine ad locum nempe oblongam potius quam circularem &c,
poterit etiam asserere Chri corpus in Smto habere propriam figuram quam
suis partes nullam habent distantiam ad inuicem. fateor si contes loquendo non figura accipi certam partium positionem cum distantia
in ordine ad locum extrinsecum, atque hanc sine dubio contineretur cum ex
tentione in ordine ad locum sine n, hoc non fit in hoc Smto.

Quares: an per eandem actionem Chri corpus pariter in hoc
Smto ponatur etiam idem eiusdem corporis accidia? Ego qui docuit
corpora esse in loco per vbi superadditum, fois vero & accidia existere
in loco per vbi ipsius sbti sed per vbi proprium, tenentur etiam ponere
aliam actionem productiuam accidia ab actione productiua corporis
in eodem Smto. hoc est, ga cum supposita recta doctrina de vbi adhoc vt
Chri fiat presens in hoc Smto requiratur vbi proprium eiusdem corporis,
nec accidia possint per illud vbi fieri presentia in Smto, necesse est vt fiant
presentia per aliud vbi, & consequenter per aliam actionem ad hoc vbi ter
minatam & distinctam ab actione terminata ad vbi quo Chri corpus est in
hoc Smto, atque hac doctrina est clara & facilis.

Contra vero si dicatur fois esse in loco per vbi sui sbti non a
per vbi proprium, in qua sentia & Vasquez cum alijs, necesse est etiam
ponere per eandem actionem per quam Chri corpus fit presens indiuisibi
liter in hoc Smto in eodem fieri indiuisibiliter presentia ~~fois~~ & acci
dentia etiam mãlia & quam libet Chri corporis partem, sicut etiam se
cundum eosdem Authores per eandem actionem motum indiuisibiliter acce
tum sbti sine corpus & accidia moueantur de vno loco in alium.

Ex his a. colligitur iuxta hanc sentiam dicendum fois
a loco independentes sta sbti suam sine corpus, cum quo connexa vt somi
tari vt impossibile. sit. Deum constituere hanc in vno loco fiam aliquam a loco independentem v.g.
calorem, & in alio loco carat eodem calore. ga sicut implicat posse ac
tionem aliquam esse in pori eius terminum, ita impossibile est ponere actionem
constitutiuam alicuius sbti in aliquo loco quin simul in eodem loco ponat
accidens antecedenter ad locum cum eodem sbto connexum, ga actio consti
tuiua sbti in aliquo loco per terminum a se productum in eodem sbto
constituit in eodem loco fiam quam idem sbtie hi independenter a loco.
Quod si dicas inde sequi posse si signum miraculose existat in duobus locis quan
tumcis ad inuicem distantibus & in vno calefiat ab igne necessario

vnei=

incipiet habere calorem etiam in alio loco, ac proinde ignis poterit agere extra suam sphoeram. Rdent Authores doctrinae supra tradita ignem n pōe quidem agere in passum qd nullo modo sit intra sphoeram ipsius ignis agentis, lignum a. in casu proposito etiamsi ut existens in uno loco n eet intra sphoeram ignis, eet tn intra eam ut existens in alio, dicunt etiam lignum prout e in ~~ligno~~ loco existente intra sphoeram ignis haberet raoem passi mediati quatenus immediate reciperet calorem, ut a. eet in loco distanti ab igne haberet raoem passi mediati, quatenus ibi reciperet calorem mediante seipso alibi existente, atq ideo dicunt lignum in loco distanti ab igne ee quidem extra eius sphoeram in qua debet ee passum immediatum n a. extra sphoeram in qua debet ee passum mediatum, unde addunt agens habere quidem sphoeram limitatam ~~spho~~ respectu passi immediati n tn mediati.

Addendum e tn tam secundum primam responsionem quā secundam corpus e sanguinem Chri n fieri per eandem actionem praesentia siue sub speciebus panis siue vini. rao e, qa etiamsi n detur ubi proprium fuae existentis in sbto, saltem Chri corpus e sanguis n sit connexa inter se per inhaerentiam vel informaoem, sed tm per adiacentiā sanguinis ad corpus, quae a. adiacent n necessario se sequuntur, quamuis eo qd sanguis ptineat ad pfectionem corporis, corpus a. ad pfectionem sanguinis cum sanguis extra corpus positus corrumpatur eo qd sit extra suum naale vas neq ibi poit consequi finem suum ad quem ex naa sua ordinatur, dici pt illa duo se mutuo sequi naaliter etsi contrarium n implicet.

CAPVT III

Quaenam sint in hoc Sacramento ex vi verborum quae ex concomitantia?

Certum e ex Conc Trid. sess. 13 cap. 3. quaedam ee in Eucha ex vi verborum, quaedam a. solum ex vi naalis connexionis e concomitantia. ut a. definiri poit quaenam sint ex vi verborum quae ex sola concomitantia. Aduertendum e illud ee in Smto ex vi verborum consecraois siue qd idem e ex vi Smti, cuius psentia per verba consecraois significat, per concomitantiam vero illud e in hoc Smto cuius psentia n significatur nec e ad eorum veritatem necessaria sed qd e psens solum raoe naalis connexionis cum alio qd est in Smto psens ex vi verborum, atq haec explicao coiis e apud Theologos.

Dico 1mo. sub accidtibus panis in Eucha solum Chri corpus